

INDONESIË

NUSA INDAH 18-DAAGSE RONDREIS

VERNIERD

VERTREKDATA

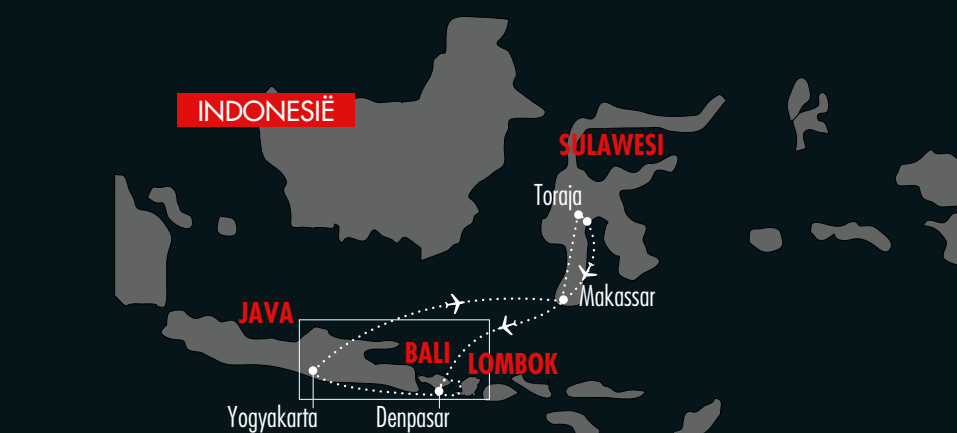
	van	t.e.m.
23 NI07	29.02.24	17.03.24
24 NI01	11.04.24	28.04.24
24 NI03	01.08.24	18.08.24
24 NI04	19.09.24	06.10.24
24 NI05	06.03.25	23.03.25
24 NI06	10.04.25	27.04.25

PRIJS per persoon

2 persk.	1 persk.
€ 5.990	€ 6.990
€ 5.990	€ 6.990
€ 6.290	€ 7.490
€ 5.990	€ 6.990
€ 5.990	€ 6.990
€ 5.990	€ 6.990

AANTAL DEELNEMERS

min. 10 | max. 20

INDONESIË

VIER EILANDEN RONDREIS

BALI — LOMBOK — JAVA — SULAWESI

BLIKVANGERS

Dagelijks contact met de lokale bevolking

Uitgekiende natuurwandelingen

Stijlvolle hotelaccommodaties

Bali

Uitgelezen Balinese impressies, het échte Bali

Ritueel dorpsleven

Complete eiland-roundtrip

VW Vintage Cabrio Oost Bali Tour

Lombok

Boeiende Sasak dorpen en ambachten

Java

Javaanse hofcultuur en beeldende kunsten

Wereldmonumenten Borobudur en Prambanan

Prachtige vulkanen en zonsopgangen

Treinrit door Centraal- en Oost-Java

Sulawesi

Driedaagse bergvolkerencultuur van de Toraja's

Natuurwandelingen door authentieke Toraja dorpen

Volpension

Dag 1 BRUSSEL — DENPASAR (BALI)

We vertrekken vanuit Brussel naar 'het Eiland der Goden' Bali.

Dag 2 DENPASAR - CANDI DASA

Bij aankomst op de luchthaven rijden we naar het oostelijk deel van Bali. We verblijven in het charmante CANDI BEACH RESORT, gelegen aan het strand. Dit serene gedeelte van het eiland brengt ons onmiddellijk tot rust. Diner en overnachting in het hotel. (D)

Dag 3 OOST-BALI

Na een heerlijk ontbijt met zicht op de Straat van Lombok starten we de dag met een mooie wandeling aan de voet van de Agung vulkaan. We brengen een bezoek aan de koninklijke waterpaleizen Taman Ujung en Tirtagangga, beiden gebouwd in opdracht van de toenmalige koningen van Karangasem. Betoverend en rustgevend staat het water hier centraal als geschenk van de goden. Na de lunch aan het strand bezoeken we het 1.000 jaar oude Aga dorp Tenganan. Hier wonen de 'Bali Aga', grootgrondbezitters die hun velden laten bewerken door uitgestoten die buiten de dorpsmuren moeten leven. De bewoners beschouwen zichzelf als goddelijke nakomelingen en de originele bevolking van Bali. Enkel mannen en vrouwen die hier geboren zijn, mogen na een levenslange kringloop van reinigingsrituelen zetelen in de dorpsraad die alles beslist. We verwonderen ons over hun sociale orde waarin de dubbele ikat weeftechniek, enkel terug te vinden op twee plaatsen in de wereld, en hun lontargeschrift belangrijke onderdelen vormen in hun tradities. We dineren vanavond in een lokaal restaurant in Candi Dasa en overnachten in het hotel. (O,L,D)

Dag 4 OOSTELIJK-CENTRAAL BALI

Na ons ontbijt verlaten we de kustvlakte en rijden de bergen in. De weg gaat in stijgende lijn doorheen het prachtige gebied van Sidemen naar de vulkaan Gunung Batur. Gepaard met een prachtig uitzicht nemen we de lunch op de kraterwand. Deze caldera, met een doorsnede van 14km, bleef achter nadat in een grijs geologisch verleden de top van de oorspronkelijke vulkaan verdween. Nu omhult het een blauw meer met aan de rand enkele fragiele dorpjes omgeven door brokkelige lavavelden. De sporadisch rokende kratermonden aan de voorzijde van de vulkaankegel contrasteren beduidend met de gestalde, inktzwarte lavastroom die werd uitgespuwd tijdens de laatste uitbarsting in 2010. Tijdens de afdaling richting kust

bezoeken we de charmante Pura Kehon, een van de oudste tempels op Bali. Deze tempel werd gebruikt om de eed van loyaliteit aan de koning van Bangli af te leggen, een van de vele oorspronkelijke koninkrijken die Bali rijk was. Na deze indrukwekkende dag dineren we in ons resort terwijl we genieten van traditionele Balinese dansen waaronder de beroemde Legong. (O,L,D)

Dag 5 CANDI DASA — SENGGIGI (LOMBOK)

Na een rustig ontbijt vertrekken we naar de haven van Padangbai, gelegen vlakbij ons resort. We nemen de speedboat die ons naar het volgende eiland Lombok brengt. We doorkruisen de Straat van Lombok, een diepe en brede zeestraat die een enorme barrière vormt voor fauna en flora. Hierlangs loopt de denkbeeldige lijn van Wallace die de Aziatische dier- en plantensoorten scheidt van de Austroaziatische. Wallace was een tijdgenoot van Darwin en medeauteur van de evolutietheorie. We nemen de lunch in Senggigi, het enige toeristische plaatsje in West-Lombok. Een wandeling doorheen het nabijgelegen authentieke vissersdorp toont ons duidelijk het verschil met het zustereiland Bali. Via Gunung Sari rijden we naar het groene moessonwoud van Pusuk waar we worden opgewacht door verschillende troepen langstaart makaken. Korte stops onderweg doen ons genieten van de uitzichten en lokale, dagelijkse activiteiten. We nemen onze intrek in het sfeervolle QUNCI VILLAS aan de westkust. Na een prachtige zonsondergang wacht ons een heerlijk diner. (O,L,D)

Dag 6 LOMBOK

Via de pittoreske noordwestelijke kustlijn rijden we na het ontbijt naar Senaru, een traditioneel dorp gelegen op de heuvelflank van de reusachtige Rinjani vulkaan, de tweede hoogste vulkaan van Indonesië. We maken in het Rinjani Nationaal Park een aangename wandeling langs aangelegde tuinen, plantages en rijstterrassen, en genieten van een welverdiende picknicklunch bij de watervallen van Sendang Gile en Tiu Kelep. In de weidse Sembalun vallei komen we in contact met de inheemse Sasak bevolking met hun unieke tradities. Sinds jaren specialiseert de bevolking zich hier in koudegrondgewassen zoals uien, aardbeien en aardappelen. De tempels in het centrum en westen van het eiland vormen een mooi

voorbeeld van de aparte godsdienstbeleving van de Sasak. Het Wetu Telu, een mengeling van islam, Balinees hindoeïsme en animisme van de Sasak, hecht een groot belang aan het getal drie dat verwijst naar de drie godsdiensten, maar ook naar Allah, Mohammed en Adam, die gelijkstaan aan de zon, de maan en de sterren. Deze verwijzen op hun beurt naar de hemel, de aarde en het water. De familiale en agriculturele activiteiten van de Sasak worden hier sterk door bepaald. We keren terug naar Senggigi voor het diner en een laatste overnachting op dit mooie eiland. (O,picknicklunch,D)

Dag 7 LOMBOK — YOGYAKARTA (JAVA)

Na een rustig ontbijt rijden we naar de luchthaven voor onze vlucht naar Yogyakarta, met korte overstap in Bali. Bij aankomst lunchen we nabij de luchthaven. We nemen eerst onze intrek in hotel ROYAL AMBARUKMO voor we rondkruisen in de Malioboro straat, de ceremoniële boulevard van deze culturele hoofdstad. Oorspronkelijk ontworpen door de eerste sultan van Yogyakarta, is deze straat nu het kloppend hart om de sfeer op te snuiven en eventueel souvenirs aan te schaffen. We dineren en wonen aansluitend een voorstelling van een Javaans danstheater bij. Overnachting in het hotel. (O,L,D)

Dag 8 YOGYAKARTA

Na een heerlijk ontbijt brengen we een bezoek aan 's werelds grootste boeddhistische heiligdom, Borobudur. Deze verbluffende terrassentempel is om een heuvel heen gebouwd en bevat naast de vele nissen en stoepa's honderden reliëfs die het leven en de reïncarnaties van Boeddha weergeven. Vanop het hoogste terras hebben we een indrukwekkend zicht op de omgeving en zijn we opgepikt door de lokale dokar of paardenkoets en rijden we langs verschillende kampungs waar we kennismaken met de traditionele leefwijze van de rurale lokale bevolking. Na de lunch nemen we een

INDONESIË

NUSA INDAH

kijkje aan de kleinere boeddhistische tempels Mendut en Pawon die beiden een symbolische link hebben met de Borobudur. We dineren en overnachten in het hotel. (O,L,D)

Dag 9 YOGYAKARTA

Deze ochtend bezoeken we na ons ontbijt het waterpaleis of Taman Sari, de voormalige koninklijke tuin van de sultan van Yogyakarta en zijn familie. Dit waterpaleis had verschillende functies waaronder lusthof, meditatieplaats, verdedigings- en schuilplaats bij gevaar. Origineel bestond dit uit vier verschillende delen, waarvan enkel het zwem- en badcomplex bewaard zijn gebleven. De rest werd lang geleden ingenomen door de plaatselijke bevolking. Aansluitend bezoeken we het Keraton of Paleis van de Sultan. We worden begeleid door een van de leden van het koninklijk hof, wat een hele eer is. Voor de meeste inwoners is dit tenslotte nog steeds het spirituele hart van de Javaanse kosmos. Elk paviljoen, elke binnenplaats en elke boom heeft zijn betekenis en is geplaatst om de harmonie tussen goden en mensen te bestendigen. We lunchen in een lokaal restaurant aan de oevers van de Opak rivier. Hierna maken we tevens kennis met het lederen schaduwpoppenspel of wayang kulit dat ontstond in de sultanhoven. Het straalt nog steeds een zeer volkse en helende magie uit die voor de Javanen onweerstaanbaar is. Tot slot brengen we een bezoek aan het tempelcomplex van Prambanan, een waar openluchtmuseum van hindoe-Javaanse bouwwerken, gewijd aan de Trimurti. Het bestaat uit niet minder dan 240 grote en kleine gebouwen, waarvan de meesten dateren uit de 9e eeuw na Christus. De intrigerende reliëfseries in de galerijen van de drie hoofdtempels vertellen de eeuwenoude en voor Javanen zo belangrijke Ramayana- en Krishnaya-epen. We keren terug naar ons hotel waar we dineren en overnachten. (O,L,D)

Dag 10 YOGYAKARTA – MAKASSAR (SULAWESI)

Ontbijt. In de late voormiddag vertrekken we naar de luchthaven voor onze binnenlandse vlucht naar Makassar, de hoofdstad van Zuid-Sulawesi. Bij aankomst nemen we een late lunch in de stad. Nadien bezoeken we de traditionele haven van Makassar waar we de Phinisi schepen zien liggen aan de kade. Deze kleurrijke houten boten verzorgen nog altijd een deel van de handel tussen de eilanden

onderling. Het laden en lossen gebeurt nog steeds manueel door dokwerkers. Het Fort Rotterdam, daterend van de 17e eeuw, is een stille getuige dat deze havenstad ook tijdens de Nederlandse bezetting een belangrijke strategische en economische rol speelde. Dit fort was het Nederlandse, regionale, militaire en administratieve hoofdkwartier tot in de jaren 1930. We nemen het diner en overnachten in MELIA MAKASSAR, gelegen aan de waterkant. (O,L,D)

Dag 11 MAKASSAR – TANAH TORAJA

Met een ontbijtbox op zak nemen we een korte binnenlandse vlucht naar het stadje Palopo, gelegen aan de oostkust van Zuid-Sulawesi. Van hieruit is het nog slechts twee uur rijden tot in het gebied van de Toraja. Door een steeds bergachtiger landschap met prachtige vergezichten bereiken we Rantepao, cultureel en economisch centrum van het land van de Toraja. We lunchen in een lokaal restaurant en besteden de hele namiddag aan deze bijzondere en tot de verbeelding sprekende cultuur. We nemen onze intrek en dineren in het eenvoudige MISILIANA TORAJA. (Ontbijtbox,L,D)

Dag 12-13 TANAH TORAJA

Twee dagen lang doorkruisen we het hoogland van de Toraja. Nog niet zo lang geleden leefde dit boeiende bergvolk volledig geïsoleerd van de rest van het eiland. Hierdoor heeft het zijn krachtige en levendige culturele identiteit weten te bewaren. Verborgen achter steile bergruggen en te midden van schitterende rijstterrassen liggen dorpjes met typische zadeldakhuizen en op het noorden gerichte rijstschuren. Hier kunnen we prachtige natuurwandelingen maken. We nemen de tijd om de typische architectuur van de Toraja te bewonderen. Op verschillende plaatsen maken we kennis met de erg bijzondere dodencultuur van deze mensen. De overledenen worden begraven in de rotswanden, tombes of grotten. Hier en daar kijken houten Tau Tau poppen star neer op de omringende rijstvelden. De begrafenisrituelen van de Toraja vormen een groots en indringend gebeuren. Buitenlandse bezoekers zijn er zeker welkom. Als er tijdens ons verblijf een dodenfeest, huwelijk of zegening van een clanhuis plaatsvindt, besteden we daar vanzelfsprekend uitgebreid aandacht aan. (20,1picknicklunch,1L,2D)

Dag 14 TANAH TORAJA – UBUD (BALI)

Na een vroeg ontbijt rijden we terug naar Palopo voor onze vlucht naar Bali, met tussenstop in Makassar waar we lunchen. We worden naar Ubud gebracht, het culturele centrum van Bali middenin een prachtig groene omgeving. Diner en overnachting in TANADEWA RESORT. (O,L,D)

Dag 15 CENTRAAL BALI

We ontbijten in ons hotel en bezoeken nadien eerst de Tanah Lot-zeetempel. Deze werd in de 16e eeuw op een zeer aparte locatie gebouwd en is een van de zes belangrijkste heilige plaatsen op Bali. De tempel beschermt het eiland en zijn bewoners van onheil. Er wacht ons een boeiend traject in VW-cabriojeeps doorheen het minder bekende centrale berggebied met zijn vulkanen, rijstterrassen, kruidnageltuinen en geïsoleerde dorpjes. Aan de voet van de Batukaru vulkaan maken we een natuurwandeling tussen de immense rijstterrassen. Hier merken we dat het leven op Bali in een specifiek ritme verloopt. Er bestaat een duidelijke relatie tussen de elegante en kleurrijke bevolking enerzijds en de uiterst weelderige vegetatie van dit vruchtbare eiland anderzijds. Terwijl we door de dorpjes trekken merk je dat individualisme voor de Balinees niet bestaat. Haast altijd zijn het groepjes mensen die in de weer zijn met burenhulp, dorpsactiviteiten of de voorbereidingen voor de vele ceremoniën die deze cultuur zo uniek maken. Lunch in een lokaal restaurant. In het conglomeraat van hindoeïstische en boeddhistische principes op basis van voorouderverering neemt de Pura Ulun Danu een belangrijke plaats in. Deze fotogenieke tempel aan de oever van het meer herbergt de drie-eenheid of trimurti, waarin uitzonderlijk de meru met elf daken gewijd aan Vishnu, als god van het water, haar status verraaft. We dineren en overnachten opnieuw in TANADEWA RESORT. (O,L,D)

Dag 16 BALI

Ontbijt. We bezoeken het heiligdom Goa Gajah, ook wel Olifantengrot genoemd, daterend uit ten minste de 11e eeuw en in 1922 ontdekt. Opvallend is de diversiteit aan hindoeïstische en boeddhistische elementen. Hoewel de juiste oorsprong van de grot onzeker is, gelooft men dat dit een plaats voor spirituele meditatie was. De vele decoraties en beeldhouwwerken maken deze plek een fotogenieke plaats. Even later wandelen we doorheen de weelderige ravijnen en pittoreske rijstvelden tot in het centrum van Ubud. Na de lunch rijden we naar de Koningstempel van Taman Ayun die ons opnieuw toont hoe belangrijk het hindoeïsme hier is. Gebouwd tijdens de gouden eeuw van de Raja dynastie van Mengwi, in 1634, laat dit omvangrijke en rijkelijk versierde tempelcomplex met haar prachtig park nog steeds een diepe indruk na op haar bezoekers. Avondmaal. Overnachting in het ARYADUTA BALI RESORT. (O,L,D)

Dag 17 DENPASAR – BRUSSEL

Na het ontbijt is er tijd om te genieten van de omgeving. Een strandwandeling op het gekende strand of kuieren langs de vele winkeltjes en cafeetjes in de kleine straatjes van Kuta behoren tot de mogelijkheden. We lunchen in een lokaal restaurant in Seminyak. In de namiddag kunnen we gebruikmaken van de faciliteiten van het hotel of even uitrusten op de kamer alvorens we hier dineren. 's Avonds worden we naar de luchthaven van Denpasar gebracht voor onze terugvlucht naar Brussel. (O,L,D)

Dag 18 BRUSSEL

We komen aan in Brussel.

SCHITTERENDE WOONARCHITECTUUR IN TANAH TORAJA

De merkwaardige vorm van de huizen valt ons onmiddellijk op. Volgens antropologen zijn de daken van deze huizen de symbolische voorstelling van een buffelkop. Niet zo vergezocht, als je weet hoe belangrijk de buffel of karbouw als offerdier en statussymbool in dit gebied is. Bij clanhuizen van heel rijke bewoners zien we vooraan vaak een staak met tientallen horens van buffels, geslacht tijdens meerdere dodenfeesten. Anderen beweren dat zo'n typisch dak eruitziet als een boot. Misschien hebben ook zij gelijk, want in tal van mythen is er sprake van een ware adyssee die de Toraja's over zee en tenslotte langs de Sa'dan rivier tot diep in zuidcentraal-Sulawesi deden belanden. Naast zijn speciale vorm en uitzicht overstijgt een traditioneel Torajahuis of tongkonan zijn functionele betekenis van 'wonen'. Tongkonan betekent immers letterlijk 'zitten' en bij uitbreiding ook 'je plaats in de maatschappij innemen', een bijzonder belangrijk concept bij tal van volkeren uit de Indonesische archipel. In dit verband is de tongkonan dan ook de sacrale woonplaats van een vergoddelijkte oervoorouder die de familie stichtte. Het huis is beladen met een diepe symboliek, zowel wat betreft de decoratie, het grondplan, als de oriëntatie naar de verschillende windrichtingen. Zo is een traditioneel huis in Toraja-land niet alleen een dak boven het hoofd, maar vooral een symbolische weergave van het driedelige Toraja-universum. Dit universum bestaat steevast uit de Bovenwereld of Hemel, de Middenwereld of Aarde en een Onderwereld. Elke wereld wordt met dezelfde, conventionele kleuren uitgebeeld. Tegenover het woonhuis staat er meestal ook een rijstschuur of zelfs meerdere als de Clan heel welstellend is. Het ligt dan ook voor de hand dat deze rijstschuren niet alleen een praktisch nut hebben, maar vaak ook echte statussymbolen zijn. Altijd ligt de voorkant naar de zuidelijke windrichting en net zoals de woonhuizen zijn de wanden versierd met polychrome, uit hout gesneden symbolen uit het dagelijkse dorpsleven en de Toraja moraal. Op het platform onderaan wordt gekeuveld of gerust. Tijdens grote ceremoniële aangelegenheden, zoals een dodenfeest zetelen hier de notabelen en familieleden die van heinde en ver zijn toegestroomd.

INDONESIË

BELANGRIJK OM TE WETEN

- Het is haast onmogelijk om alle eilanden van het reusachtige Indonesië in één keer te bezoeken. De rondreis Nusa Indah legt de nadruk op vier belangrijke eilanden van de archipel. Die eilanden vormen door hun verschillend karakter een duidelijke illustratie van de variatie van het land. Deze rondreis geeft ons dus een compleet en boeiend beeld van westelijk Indonesië.
- We maken kennis met alle facetten van het land. Het programma biedt een evenwicht tussen niet te missen klassieke hoogtenpunten en contacten met de leefwereld van de plaatselijke bevolking. Regelmatig maken we aangename wandelingen en leren we het land op een andere manier kennen.
- We reizen in privébusen met airconditioning, behalve in Sulawesi en tijdens de dagexcursies in Bali. Hier maken we gebruik van comfortabele minibussen met airconditioning om minder toegankelijke gebieden te bereiken.
- Deze afwisselende reis staat in theorie open voor elke leeftijd. Iedereen die over een normale conditie en mobiliteit beschikt, kan deelnemen aan alle excursies en wandelingen die worden georganiseerd.
- Aangezien binnenlandse luchtvaartmaatschappijen zich niet altijd strikt aan hun vluchtschema's houden of deze misschien nog wijzigen na publicatie van de brochure, bestaat de kans dat er vertragingen ontstaan of dat de reisroute moet worden aangepast. Ook onvoorziene plaatselijke, logistieke of weersomstandigheden kunnen verschuivingen in het programma noodzakelijk maken. Al het mogelijke wordt dan gedaan om het programma zo nauwkeurig mogelijk te volgen, maar enige flexibiliteit is vereist.

HOTELS

Dag 2-4 CANDI DASA – NIEUWE KEUZE
CANDI BEACH RESORT (****/°°°+) www.candibeachbali.com

Dag 5-6 LOMBOK
QUNCI VILLAS (****/°°°°(°)) www.quncivillas.com

Dag 7-9 YOGYAKARTA – NIEUWE KEUZE
ROYAL AMBARRUKMO (*****/°°°°°(°)) www.royalambarrukmo.com

Dag 10 MAKASSAR – NIEUWE KEUZE
MELIA MAKASSAR (****/°°°°) www.melia.com/en/hotels/indonesia/makassar/melia-makassar

Dag 11-13 RANTEPAO
MISILIANA TORAJA (***/°°°°°) www.torajamisiliana.com/

Dag 14-15 UBUD – NIEUWE KEUZE
TANADEWA RESORT & SPA (*****/°°°°°) www.tanadewaubud.com

Dag 16 KUTA
ARYADUTA BALI (*****/°°°°°) <https://www.aryaduta.com/en/hotel/AKB/aryaduta-bali>

Gedetailleerde hotelinformatie op www.andersdananders.be

*=officiële categorie Indonesië / °= beoordeling ADA

INBEGREPEN

- Internationale vluchten in groepsklasse (economy class) van/ naar Brussel.
- Binnenlandse vluchten in groepsklasse (economy class)
- Alle overnachtingen volgens programma
- Alle excursies en transfers volgens programma
- Alle maaltijden volgens programma (O=Ontbijt, L=Lunch, D=Diner)
- Alle fooien, inkomgelden en taksen (zoals geldig op 28.09.2023)
- Gespecialiseerde Nederlandstalige reisbegeleiding
- Assistentie bij check-in op de luchthaven
- Reisbijstandsverzekering
- Duurzaamheidsbijdrage
- Vaste prijsgarantie
- Luchthavenvervoer en toegang tot Brussels Airport Lounge bij boeking voor 14.02.2024

NIET INBEGREPEN

- Dranken & persoonlijke uitgaven (bijvoorbeeld souvenirs)
- Visumkosten en eventuele kosten voor paspoort & inentingen
- Eventuele verlengingen of aanpassingen op vermelde groepsreis (mogelijk op aanvraag!)
- Annuleringsverzekering

